

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI,
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I
UZALEŻNIEŃ BEHAVIORALNYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY NIDZICA NA LATA 2022 - 2025**

Rozdział 1.

WSTĘP

Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całej rodziny, rodzi poważne problemy i jest przyczyną cierpienia zarówno dorosłych jak i dzieci. Często rodziny osób pijących szkodliwie i uzależnionych zgłaszają się do różnych instytucji o pomoc w nakłonieniu ich bliskich – pijących do podjęcia leczenia.

Aby przeciwdziałać temu zjawisku gmina podejmuje szereg działań na rzecz wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii czy innych uzależnień. Realizacja tych zadań, prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wpisującego się w misję i wizję Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Nidzica na lata 2021-2025.

Realizacja Programu prowadzona jest zgodnie z Ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26.10.1982 roku w art. 4¹ ust. 1, która stanowi, że “ prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy”. Jak również wpisuje się w założenia ustawy z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Działania z zakresu przeciwdziałania narkomanii normuje ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii. Ponadto w świetle ustawy z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym zarówno zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, uzależnieniom behawioralnym jak i zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii, realizowane są w oparciu o cele Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

Przedstawiony program jest kontynuacją zadań i kierunków zawartych w gminnych programach w latach poprzednich. Uzupełniono go o dotychczas zdobyte doświadczenia, które wskazują, że należy kontynuować rozpoczęte już działania, jednocześnie wprowadzać nowe elementy uwzględniając problematykę przemocy w rodzinie, związanej z nadużywaniem alkoholu oraz systemowe i stałe prowadzenie nowoczesnej profilaktyki dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i uzależnień behawioralnych oraz przeciwdziałania narkomanii dla gminy Nidzica na lata 2022 - 2025r. został przygotowany na podstawie obserwacji prowadzonych działań w latach poprzednich oraz na podstawie opracowanej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nidzica na lata 2021- 2025 na zlecenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy na lata 2021r. – 2025r. , przyjętej do realizacji Uchwałą Rady Miejskiej Nr XXXIII/445/2020 z dnia 17 grudnia 2020r.

W Gminnym Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i uzależnień behawioralnych oraz przeciwdziałania narkomanii dla gminy Nidzica określa się potrzeby i postanowienia ograniczające dostępność do alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych oraz działania profilaktyczne.

Rozdział 2.

OPIS SYTUACJI W ZAKRESIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ W NIDZICY

1. Mapa problemów uzależnień i innych problemów społecznych opracowana na podstawie wyników badań oraz informacji z instytucji zajmujących się pomocą osobom uzależnionym oraz ich rodzinom:

1) problemy wskazane w badaniach profesjonalnych wykonanych na zlecenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy.

Istotą badania było poznanie opinii oraz postaw mieszkańców gminy Nidzica na temat problemu uzależnień, bezrobocia, niepełnosprawności i długotrwałej choroby, problemu starzejącego się społeczeństwa, wykluczenia społecznego oraz problemów zdrowotnych, w tym barier architektonicznych i związanych z usługami zdrowotnymi, a także problemów w zakresie edukacji, kultury, rekreacji i rozrywki.

PROBLEM ALKOHOLOWY WŚRÓD MŁODZIEŻY

Jak wynika z Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Województwie Warmińsko – Mazurskim na lata 2021-2025 napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej w województwie warmińsko-mazurskim.

Skala spożywania alkoholu

Zebrane w procesie badawczym odpowiedzi uczniów pokazały, że kontakt z alkoholem miało 21% dzieci i młodzieży z gminy Nidzica, w tym 12% osób stwierdziło, że spożywało alkohol więcej niż jednokrotnie.

W ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem alkohol spożywał co trzeci badany (spośród tych, którzy sięgnęli po alkohol kiedykolwiek w życiu), w tym 10% uczniów spożywało go więcej niż 5 razy.

Wiek inicjacji alkoholowej

Uczniowie, którzy mają za sobą inicjację alkoholową, w większości po raz pierwszy spożywali alkohol w wieku 11-13 lat (43% spośród tych, którzy sięgnęli po alkohol kiedykolwiek w życiu).

Bardzo wcześnie, tj. przed ukończeniem 10 roku życia po alkohol sięgnął aż co trzeci badany (38% spośród tych, którzy zadeklarowali jego spożycie).

Rodzaj spożywanego alkoholu

Przeważająca część respondentów piła piwo (88% spośród tych, którzy zadeklarowali spożycie alkoholu), ale pozostałe rodzaje alkoholu również były deklarowane przez wielu badanych. 45% uczniów sięgnęło po szampana, 38% wino, a 37% po wódkę (spośród tych, którzy zadeklarowali spożycie alkoholu).

Okoliczności spożywania alkoholu

Większość uczniów mających za sobą inicjację alkoholową, dostało alkohol do spróbowania od rodziców lub zostało nim poczęstowanym (prawie połowa). Warto zwrócić uwagę również na to, że co drugi uczeń sięgnął po alkohol za zgodą rodziców, gdyż dali im go do spróbowania (spośród tych, którzy zadeklarowali spożycie alkoholu).

Biorąc pod uwagę to, że w badaniu brali udział uczniowie klas podstawowych (nie mający więcej niż 18 lat) niepokojące jest to, iż 12% (spośród tych, którzy zadeklarowali spożycie alkoholu) dokonało jego samodzielnego zakupu.

Dostępność napojów alkoholowych

Na łatwą możliwość zdobycia alkoholu na terenie gminy Nidzica wskazało 35% badanych – można uznać więc, że alkohol jest stosunkowo łatwo dostępny dla mieszkańców niepełnoletnich.

Opinia na temat szkodliwości alkoholu

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że 14% badanych uznaje alkohol za mało szkodliwy, a zdaniem 5% jest on nieszkodliwy.

Jednocześnie z uzyskanych danych widać, że alkohol jest przez uczniów postrzegany jako mniej szkodliwy niż dopalacze, narkotyki i papierosy.

Biorąc pod uwagę powyższe podsumowanie wyników badań można stwierdzić, że problem spożywania alkoholu jest wśród uczniów z gminy Nidzica widoczny i występuje w dużym natężeniu. Znaczny odsetek badanych zadeklarował spożycie alkoholu, wskazał na łatwą dostępność tego typu używki w swoim środowisku lokalnym, a także część uczniów uznaje alkohol za nieszkodliwy lub w małym stopniu szkodliwy.

PROBLEM NIKOTYNOWY

Następny blok pytań dotyczył problemu nikotynowego wśród osób nieletnich w Gminie Nidzica. Na początku zapytano uczniów czy zdarzyło się im palić papierosy.

Skala palenia papierosów

Do sięgnięcia po papierosy przyznało się 14% uczniów biorących udział w badaniu, jednocześnie, spośród uczniów mających z nimi kontakt, większość sięgnęła po nie jednokrotnie (5%) lub kilka razy (5%).

Palenie papierosów wyszło poza fazę eksperymentowania i stało się regularną czynnością w przypadku 2% uczniów - taki odsetek uczniów zadeklarował bowiem palenie papierosów regularnie/codziennie.

Po papierosy w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem sięgnęło ogółem 49% ankietowanych (spośród wszystkich osób deklarujących palenie).

Skala palenia e-papierosów

Elektroniczne papierosy są wśród dzieci i młodzieży z gminy Nidzica zdecydowanie popularniejsze - kontakt z e-papierosami miało bowiem 24% badanych uczniów.

Pomimo, iż papierosy tradycyjne paliło mniej uczniów niż e-papierosy, to taki sam odsetek uczniów zadeklarowało palenie e-papierosów codziennie/regularnie (2%).

W ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem po e-papierosy sięgnęło 58% uczniów (spośród uczniów deklarujących ich palenie).

Ocena dostępności papierosów i e-papierosów

W porównaniu do e-papierosów, tradycyjne papierosy są dla uczniów nieznacznie łatwiejsze do zdobycia. Różnica wynosi 1 pp. (papierosy uznaje za łatwe do zdobycia 36%, a e-papierosy 35%).

Opinia na temat szkodliwości papierosów i e-papierosów

Zebrany materiał badawczy wykazał, że uczniowie większą szkodliwość dostrzegają w tradycyjnych papierosach.

E-papierosy są w małym stopniu szkodliwe dla 22% uczniów, a nieszkodliwe dla 9% ankietowanych, natomiast papierosy są w małym stopniu szkodliwe dla 6%, natomiast nieszkodliwe według 1%.

Analizując wyniki badań można stwierdzić, że problem palenia papierosów i e-papierosów jest wśród uczniów z gminy Nidzica widoczny, ale nie alarmujący. Można zauważyć, iż palenie papierosów i e-papierosów wyszło poza fazę eksperymentowania i stało się regularną czynnością w przypadku 2% respondentów – stwierdzili oni, że palą codziennie. Ponadto przy projektowaniu działań profilaktycznych należy podjąć działania ograniczające łatwą dostępność papierosów i e-papierosów w opinii znacznej części badanych.

PROBLEM NARKOTYKOWY

Celem badania było także oszacowanie skali problemu zażywania narkotyków wśród uczniów ze szkół w Gminie Nidzica oraz sprawdzenie wiedzy badanych dotyczącej środków psychoaktywnych.

Skala zażywania narkotyków lub dopalaczy

Do zażywania narkotyków, dopalaczy lub innych środków psychoaktywnych przyznało się 3% badanych uczniów, w tym 1% uczniów zażywało je jednokrotnie, kolejny 1% - kilka razy oraz 1% - regularnie/codziennie.

Okoliczności zażywania substancji psychoaktywnych

Jako okoliczności zażywania substancji psychoaktywnych, uczniowie podawali najczęściej branie ich wspólnie w grupie przyjaciół, dostanie od kolegi/koleżanki oraz kupienie od kolegi.

Dostępność środków psychoaktywnych

Na łatwą dostępność narkotyków w swoim środowisku lokalnym wskazało 7% badanych, natomiast dopalacze byłyby łatwe do zdobycia dla 5% ankietowanych.

Opinia na temat substancji psychoaktywnych

Zdecydowana większość uczniów jest świadoma szkodliwości narkotyków (89%) i dopalaczy dla zdrowia (87%).

Analiza wyników przeprowadzonych pod kątem środków psychoaktywnych badania pozwala stwierdzić, że problem ten wśród młodzieży występuje w małym stopniu, gdyż stosunkowo niewielki odsetek badanych ma doświadczenie związane z zażywaniem narkotyków lub dopalaczy. Ponadto zdecydowana większość uczniów posiada wiedzę na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych dla zdrowia. Warto jednak zwrócić uwagę

na to, że część ankietowanych zadeklarowała łatwą dostępność narkotyków na terenie Gminy.

PROBLEM PRZEMOCY

Skala przemocy

Do doświadczenia przemocy przyznało się 28% uczniów, natomiast do jej stosowania 37% ankietowanych.

W kontekście uzyskanych danych można wysnuć wniosek, że przemocy kiedykolwiek w życiu doznał wysoki odsetek uczniów ze szkół znajdujących się na terenie Gminy (28%).

Warte uwagi jest to, że do stosowania przemocy przyznała się również znaczna część uczniów. Na pytanie „czy kiedykolwiek doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby” twierdzącej odpowiedzi udzielił co trzeci uczeń (37%).

Najczęstszym rodzajem doznawanej przez uczniów przemocy okazała się przemoc fizyczna – wskazało na nią 65% ankietowanych, doświadczenie przemocy psychicznej doznało 63%, przemocy seksualnej – 13%, natomiast 10% zadeklarowało doświadczenie zaniedbania (*spośród tych, którzy zadeklarowali doznanie przemocy*).

Z uzyskanych danych wynika, że wśród uczniów stosujących przemoc zdecydowanie dominują osoby stosujące przemoc fizyczną (*68% spośród tych, którzy zadeklarowali stosowanie przemocy*), a także psychiczną (*52% spośród tych, którzy zadeklarowali stosowanie przemocy*).

Przemoc rówieśnicza

Z uzyskanych w procesie badawczym odpowiedzi uczniów wynika, że znaczna część ankietowanych (spośród tych, którzy zadeklarowali doświadczenie przemocy) doznało ją ze strony rówieśników.

Respondenci deklarujący stosowanie przemocy, stosowali ją w większości wobec swoich rówieśników.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że występowanie przemocy w swojej szkole zadeklarowało 55% ankietowanych, w tym 18% uznało, że ma to miejsce często.

Przemoc domowa

Problem przemocy domowej może dotyczyć 5% uczniów.

Na uwagę zasługuje również fakt, że część uczniów (11%) miało trudność w określeniu, czy doświadcza przemocy w swoim domu, co może wynikać między innymi z braku wiedzy na temat przemocy.

Przemocy ze strony mamy kiedykolwiek w życiu doświadczyło 3% badanych (spośród całej próby badawczej tj. 286 osób), a ze strony taty również 3% (spośród całej próby badawczej tj. 286 osób).

UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

Cyberprzemoc

Do doznania cyberprzemocy przyznało się 31% badanych, w tym najczęściej doświadczanym jej rodzajem okazało się wyzywanie. Cyberprzemoc stosowało 18% uczniów. Na podstawie wyników badań można stwierdzić, że problem przemocy rówieśniczej oraz cyberprzemocy występuje na stosunkowo wysokim poziomie – znaczna część uczniów zadeklarowała bowiem doświadczenie tego typu problemów oraz występowanie w ich szkole przemocy.

inicjacja internetowa

Badania wskazują, że młodsi uczniowie rozpoczynają samodzielne korzystanie z Internetu (bez nadzoru rodziców)wcześniej niż ich starsi koledzy. Średnia inicjacji internetowej w szkole podstawowej wynosi 6 lat i 8 miesięcy. Uczniowie szkół średnich (17 l.) deklarują, iż zaczęli samodzielnie używać Internetu w wieku – 8 lat. W 2016 r. średnia ta wynosiła 9 lat 5 miesięcy. Niektóre rakiety rozpoczynają samodzielne użytkowanie Internetu mając zaledwie 4 lata (4,6%). Dzieci coraz wcześniej otrzymują własne urządzenia z dostępem do Internetu otrzymało w wieku 9-10 lat, jednak co piąty nastolatek wskazuje, że już w wieku 7 – 8 lat miał do dyspozycji telefon z dostępem do sieci (20,5%). Biorąc pod uwagę mobilność takiego urządzenia, można

zakładać niekontrolowany dostęp do urządzeń cyfrowych umożliwiających łączenie z Internetem nawet w grupie bardzo małych dzieci.

hazard

Skala grania w gry za pieniądze

Badanie ankietowe pokazało, że bezpośredni kontakt z grami na pieniądze miał co trzeci uczeń z gminy Nidzica (31%). Zdecydowana większość uczniów grała w nie do 5 razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy (72% spośród tych, którzy grali w gry za pieniądze).

Wyniki badania pokazują, że granie w gry hazardowe nie jest stosunkowo widocznym problemem występującym wśród młodych mieszkańców Gminy, warto podjąć jednak działania profilaktyczne w tym zakresie, gdyż bezpośredni kontakt z grami za pieniądze miał co trzeci uczeń.

media społecznościowe

Jak wynika z badań ESPAD korzystanie z mediów społecznościowych, takich jak Twitter, Facebook czy Skype oraz granie w gry na urządzeniach elektronicznych (komputer, smartfon, konsola, gry wideo) najliczniejszą podgrupę badanych stanowi młodzież w wieku 15-16 lat, która korzysta z mediów społecznościowych 2-3 godziny dziennie (30,1%), mniej osób poświęca na tę aktywność ok. 4-5 godzin (20,2%).

Czas spędzony w Internecie nie jest wskaźnikiem świadczącym o uzależnieniu natomiast jest sygnałem ostrzegawczym wymagającym analizy i monitorowania ze strony rodziców.

Kolejną badaną kwestią dotyczy nadmiernego korzystania z mediów społecznościowych. W młodszej grupie 44,0% badanych twierdzi, że spędza za dużo czasu w tych mediach, około 40,9% badanych jest zdania, że ich rodzice uważają, że poświęca na tę aktywność za dużo czasu. Co szósty (17,4%) ma zły humor, jeśli nie ma dostępu do tych mediów. W starszej grupie rozkład odpowiedzi jest podobny – analogicznie odsetki wynoszą 46,4%, 35,9%, oraz 13,4%.

2) informacje uzyskane z instytucji miejskich

- Dane dotyczące działalności Komendy Powiatowej Policji w Nidzicy.
Liczba zatrzymanych do wytrzeźwienia w PDOZ KPP Nidzica

Rok	Liczba przyjęć ogółem	Liczba przyjęć kobiet	Liczba przyjęć mężczyzn
2019	66	2	64
2020	56	2	54
2021	37	0	37

Liczba kierujących będących pod wpływem alkoholu

Rok	Liczba skontrolowanych
2019	95
2020	83
2021	99

- Dane dotyczące działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nidzicy.

Rok	Ilość wniosków do Komisji o zastosowanie leczenia	Ilość skierowań na badania biegłych	Ilość wniosków do Sądu o zastosowanie leczenia	Ilość opinii w sprawie lokalizacji punktów sprzedaży alkoholu
2019	55	33	40	100
2020	36	29	32	48
2021	43	19	27	35

- Dane dotyczące udzielania pomocy w różnych formach przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy

Rok	Ilość rodzin ogółem korzystających z pomocy ops	Ilość rodzin z problemem alkoholowym korzystających z pomocy ops
2019	743	51
2020	654	36
2021	752	37

- Dane dotyczące udzielania pomocy w różnych formach przez Przychodnię Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia w Nidzicy

Liczba osób, które skorzystały z pomocy w/w instytucji z podziałem na osoby uzależnione , i współuzależnione

Rok	Ilość osób uzależnionych	Ilość osób współuzależnionych
2019	176	34
2020	117	29
2021	173	33

Zgodnie z programem Poradni organizowane są grupy:

- Destrukcyj,
- Tożsamości,
- Bezsilności,
- Nawrotów.

Ilość wszczętej procedury “ Niebiskiej Karty”

2019r. – wszczęto 72 procedury „ Niebiskiej Karty”,
2020r. – wszczęto 46 procedur „ Niebiskiej Karty”,
2021r. – wszczęto 41 procedur „ Niebiskiej Karty”,

Rozdział 3 .

STAN ZASOBÓW W ZAKRESIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

W Gminie Nidzica, oprócz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, do dyspozycji mieszkańców znajdują się także inne zasoby w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych. Funkcjonuje Przychodnia Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia przy ul. Warszawskiej 10. Placówka ta ma zawarty kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia. Zatrudnia 4 osoby. Poradnia pracuje od

poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 19.00.

Zgodnie z rekomendacjami PARPA do zadań własnych gminy należy udzielenie wsparcia członkom rodzin osób uzależnionych od alkoholu, w tym dzieciom. W Gminie Nidzica działanie to realizowane jest przez funkcjonujące placówki wsparcia dziennego -3 świetlice socjoterapeutyczne i 12 świetlic środowiskowych, które znajdują się w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy.

Świetlice nastawione są na rozwój wychowawczy, profilaktyczny oraz działalność na rzecz środowiska lokalnego. W MOPS w Nidzicy świadczone jest także wsparcie specjalistyczne w zakresie uzależnień i skutków z tym związanych: poradnictwo psychologiczne, psychiatryczne, terapeutyczne, praca socjalna czy wsparcie asystenta rodziny. Niezwykle cennym narzędziem do ochrony dzieci i młodzieży przed zagrożeniami płynącymi ze spożywania alkoholu, używania innych substancji psychoaktywnych, narkotyków oraz związanych z przemocą rówieśniczą i innymi zachowaniami ryzykownymi jest profilaktyka.

Jednym z lokalnych zasobów jest również Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „NIDA” oraz Grupa Samopomocowa AA.

Rozdział 4. CELE PROGRAMU

Głównym założeniem Programu jest zapobieganie występowaniu negatywnych zjawisk wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, narkotyków i czynności powodujących uzależnienia behawioralne.

Cele programu:

- 1) Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i czynności powodujących uzależnienia behawioralne.
- 2) Zmniejszanie rozmiarów problemów aktualnie występujących dotyczących uzależnień.
- 3) Wspieranie i utrzymanie istniejących zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.
- 4) Działalność profilaktyczna i informacyjno – edukacyjna.
  - 5) Ograniczenie młodzieży dostępu do alkoholu, narkotyków i czynności powodujących uzależnienia behawioralne poprzez zwiększenie oddziaływań profilaktycznych.
- 6) Podejmowanie interwencji z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
- 7) Edukacja publiczna – dostarczenie informacji i wiedzy na dany temat, kształtowanie świadomości zdrowotnej odbiorców i motywacji do dbania o zdrowie oraz, jeśli zajdzie taka potrzeba, poszukiwanie pomocy.

Rozdział 5. ZADANIA

Do zadań własnych gminy, zgodnie z Ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integrację społeczną osób uzależnionych od alkoholu (art. 4¹ ust 1). W szczególności zadania te obejmują:

Zadanie 1. Zwiększenie dostępności pomocy specjalistycznej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych oraz dla rodzin tych osób:

- 1) Doposażenie w materiały edukacyjne np. książki, broszury do pracy terapeutycznej z osobami uzależnionymi.
- 2) Doposażenie placówek leczenia odwykowego.

Kierunki działania określone w Narodowym Programie Zdrowia
- 3) Edukacja/ dofinansowanie szkoleń, superwizji pracowników leczenia odwykowego.
- 4) Reedukacja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich.

Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkotykowe jak również związane z uzależnieniami behawioralnymi pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności

ochrony przed przemocą w rodzinie:

- 1) Finansowanie zadań realizowanych przez placówki wsparcia dziennego dla dzieci z grup ryzyka, zwłaszcza dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym lub uzależnieniem behawioralnym.
- 2) Finansowanie realizacji zajęć socjoterapeutycznych, specjalistycznych oraz opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z grup ryzyka.
- 3) Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dzieckiem z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym lub uzależnieniem behawioralnym /problemem przemocy dla osób pracujących w tym obszarze.
- 4) Organizowanie i finansowanie superwizji lub konsultacji specjalistycznej dla osób pracujących ze zjawiskiem przemocy.
- 5) Finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- 6) Edukacja publiczna – upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy, w szczególności z problemem alkoholowym.
- 7) Dofinansowanie programów psychoedukacyjnych dla rodziców, kształtujących odpowiednie umiejętności wychowawcze.

Kierunki działania określone w Narodowym Programie Zdrowia

- 8) Podnoszenie i poszerzenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym lub uzależnieniem behawioralnym i ich rodzin.
- 9) Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób z terenu Gminy Nidzica doświadczających przemocy w rodzinie.

Zadanie 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych i przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym dla mieszkańców Gminy Nidzica , w szczególności dla dzieci i młodzieży- w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć.

Kierunki działania określone w Narodowym Programie Zdrowia

- 1) Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Nidzica.
- 2) Realizacja środowiskowych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży.
- 3) Realizacja programów profilaktycznych dla rodziców i aktywna współpraca z nimi w obszarze profilaktyki
- 4) Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na celu ograniczanie dostępności używek i przestrzeganie zakazu sprzedaży osobom poniżej 18rż.
- 5) Realizacja pozalekcyjnych zajęć jako alternatywnych form spędzania wolnego czasu bez alkoholu i innych używek – promowanie rekreacji i sportu. Promocja i popularyzacja zdrowego i trzeźwego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.
- 6) Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej, narkotykowej jak również czynności powodujących uzależnienia behawioralne poprzez prowadzenie działań edukacyjnych z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych i monitorowanie skali problemów w środowisku lokalnym.
- 7) Wdrożenie i upowszechnienie standardów i procedur profilaktyki, diagnozy oraz terapii FASD / Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych/ - realizacja w formie kampanii.

Zadanie 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz problemów związanych z uzależnieniem od narkotyków i behawioralnym.:

- 1) współpraca ze stowarzyszeniami abstynenckimi i podmiotami zewnętrznymi w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 2) współdziałanie w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, narkomanii i uzależnieniom behawioralnym, współorganizowanie spotkań integrujących rodzinę, udostępnianie

- nieodpłatnie lokali, pomoc w organizowaniu spotkań,
- 3) dofinansowywanie i/lub finansowanie programów/szkoleń edukacyjnych dla osób pracujących w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rozdział 6.

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

Oprócz ustawowych zadań Komisja GK RPA jest ciałem opiniującym, inicjującym i nadzorującym realizację Gminnego Programu:

- 1) uczestniczy w opracowywaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Uzależnień Behawioralnych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
- 2) opiniuje wnioski podmiotów gospodarczych w sprawie wydawania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 3) prowadzi kontrole przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych,
- 4) podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- 5) wspomaga działalność podmiotów mających na celu rozwiązywanie problemów alkoholowych,
- 6) inicjuje zadania związane z prowadzeniem profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i uzależnieniom behawioralnym.

Kierunki działania określone w Narodowym Programie Zdrowia

- 7) Podejmowanie działań w kierunku zmniejszenia dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu

Rozdział 7.

ZASADY WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW GKRPA

- 1) Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nidzicy przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji, na których rozpatrywano zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- 2) Wysokość wynagrodzenia za udział w posiedzeniach dla członka Gminnej Komisji wynosi 8% najniższego wynagrodzenia miesięcznie w danym roku.
- 3) Przewodniczącemu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub jego zastępcy za udział w posiedzeniu, któremu przewodniczy, przysługuje w miesiącu 10 % najniższego wynagrodzenia w danym roku.
- 4) Potwierdzeniem uczestnictwa w posiedzeniu Komisji jest podpisana lista obecności, która jest jednocześnie podstawą do dokonania wypłaty wynagrodzenia.
- 5) Regulamin GKRPA, zatwierdza Burmistrz Nidzicy oddzielnym zarządzeniem w którym określa zadania i częstotliwość spotkań, organizowanych przez Komisję.

Rozdział 8.

ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ GMINNEGO PROGRAMU

Środki finansowe niezbędne do realizacji zadań przyjętych w Gminnym Programie wskazuje ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi / art. 11 ust. 1 ustawy – opłaty za zezwolenia na sprzedaż napoi alkoholowych / i ze środków własnych Gminy.

Rozdział 9.

ZAKOŃCZENIE

Sposób realizacji i kontroli Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Uzależnień Behawioralnych oraz Przeciwdziałania Narkomanii:

- 1) Realizację programu powierza się Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy
- 2) Rada Miejska przeanalizuje realizację niniejszego programu po zapoznaniu się ze sprawozdaniem z jego wykonania.